

Gezamenlijke commissie Financiën en Algemene Zaken en Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

Conceptverslag gezamenlijke commissievergadering Financiën en Algemene Zaken (FAZ) en
Veiligheid, Voldoende en Schoon Water (VVSW) van 22 maart 2023

Aanwezig: mevrouw Leenders (voorzitter commissie VVSW), de heren Douwstra (portefeuillehouder VVSW), Van Calker, Fonhof, In 't Hout en mevrouw Kuiper (leden commissie VVSW)
de heren Sinnema (voorzitter commissie FAZ), Bartelds (portefeuillehouder), Blaauw, Bruning en De Graaf (leden commissie FAZ)
de heren Tjarks en De Vos (leden commissie BPL)

de heren Van der Laan, hoofd Veiligheid en Voldoende Water (secretaris commissie VVSW) en Bolding, controller (secretaris commissie FAZ) en mevrouw Ampak, bestuurs- en managementassistent (verslag)

Afwezig: de heren Sieling (lid commissie VVSW), Visser en de dames Beuling en Ten Have (leden commissie FAZ)

1. Opening

Mevrouw Leenders zit deze gecombineerde vergadering van de gezamenlijke commissie Financiën en Algemene Zaken (FAZ) en Veiligheid, Voldoende en Schoon Water (VVSW) voor en heet eenieder welkom.

2. Mededelingen

Mevrouw Leenders deelt mee welke commissieleden afwezig zijn bij deze vergadering en geeft aan dat er twee leden vanuit de commissie BPL deelnemen aan deze vergadering.

3. Vaststelling projectplan Kadeversterking Lappenvoort-Oosterland

De heer Douwstra licht toe dat het plan gereed is om uitgevoerd te worden. Het betreft een waterstaatkundig werk dat gereed gemaakt moet worden. Het streven is om het project dit jaar af te ronden. Het waterschap wil dan ook graag zo snel als mogelijk is starten. Daarom is ervoor gekozen om dit bestuursvoorstel in een extra gezamenlijke commissievergadering en in de laatste vergadering van het algemeen bestuur in deze samenstelling te behandelen.

Het bestuursvoorstel en de bijlagen worden integraal (inhoudelijk en financieel) besproken.

Een groot aantal commissieleden vindt het jammer dat dit bestuursvoorstel nog zo op de valreep van dit algemeen bestuur wordt voorgelegd. Er is heel lang aan dit project gewerkt en het had ook wel

Gezamenlijke commissie Financiën en Algemene Zaken en Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

een vergadering eerder in bespreking kunnen worden gebracht of worden toegelicht tijdens een informerende bestuursbijeenkomst. Ook wordt aangegeven dat het een grote hoeveelheid informatie betreft en de stukken kort voor deze vergadering en in de drukke dagen rondom de waterschapsverkiezingen zijn ontvangen.

De heer Douwstra geeft aan dat er sprake is van een ingewikkeld traject waarbij onder andere rekening gehouden moet worden met archeologie, cultuurhistorie en samenwerking met Prolander, die op dit moment ook in dit gebied projecten uitvoert. Deze punten en de Coronapandemie van de afgelopen jaren hebben ervoor gezorgd dat het projectplan niet eerder gereed gemaakt kon worden.

De heer Sinnema merkt op het een goed voorstel te vinden en geeft aan financieel gezien geen vragen te hebben. Het past zijns inziens binnen de orde zoals afgesproken is.

De heer Bruning vraagt naar aanleiding van de huidige ontwikkelingen rondom het stikstofvraagstuk in hoeverre dit project nog een extra vertraging zou kunnen opleveren.

De heer Douwstra antwoordt dat er een Aeriusberekening is uitgevoerd en hieruit is gebleken dat het project kan worden uitgevoerd op de wijze zoals de organisatie het voor ogen heeft.

De heer In 't Hout merkt op dat het project “bergingsgebied Lappenvoort-Oosterland” al eerder aan de orde is geweest. Naar aanleiding daarvan valt *de heer In 't Hout* twee zaken op, te weten: wordt lering getrokken uit de zaken die fout zijn gegaan en is er een garantie dat de ondergrond niet opnieuw verzakt binnen de genoemde 30 jaar?

De heer Douwstra licht toe dat er aan de hand van ervaringen over het gebied zorgvuldig gekeken is naar de mogelijkheden. Deze mogelijkheden zijn berekend en naar aanleiding hiervan is de afweging gemaakt om dit project in één keer uit te voeren.

De heer In 't Hout merkt naar aanleiding van de Reactienota op dat er nog wel wat bezwaar is en constateert dan ook dat het zijns inziens nog niet klaar is.

De heer Douwstra geeft aan dat er in de afgelopen jaren diverse informatiebijeenkomsten hebben plaatsgevonden. Er zijn drie grondeigenaren die bezwaar hebben gemaakt. Er hebben keukentafel- en telefoongesprekken plaatsgevonden met deze grondeigenaren. Op dit moment hebben twee grondeigenaren een toezegging voor verkoop gedaan en met de derde grondeigenaar is de verwachting dat hier minnelijk uitgekomen gaat worden.

De heer De Vos merkt op dat, wat zijn fractie betreft, het gebruik van kruidenrijk mengsel op twee dijkvakken uitgebreid mag worden naar alle dijkvakken.

De heer Douwstra antwoordt dat het gebruik van kruidenrijk mengsel op betreffende dijkvakken sowieso mogelijk is. Mocht blijken dat dit op andere dijkvakken ook kan dan zal dit mengsel ook daar worden gebruikt.

De heer De Vos merkt naar aanleiding van de zienswijzen op dat het belangrijk is om richting de indieners van de zienswijzen helderheid te verschaffen. Zeker ook met betrekking tot de Aeriusberekening die is uitgevoerd. Dit jaar kan het nog, maar volgend jaar worden de regels weer anders. *De heer De Vos* is van mening dat het dan ook van belang is om het project dit jaar af te ronden.

De heer De Vos geeft aan dat in de zienswijzen een opmerking staat over bodemvreemd materiaal en haalt de informatie die in iBabs staat over hoe omgegaan wordt met bodemvreemd materiaal aan.

Gezamenlijke commissie Financiën en Algemene Zaken en Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

De heer De Vos uit zijn complimenten over de veel nauwkeuriger en striktere lijn die gevolgd wordt dan alleen de standaardnormering en geeft aan dat deze informatie voor de indieners van de zienswijzen ook belangrijk is.

De heer De Vos geeft complimenten voor de nadrukkelijke en uitgebreide duurzaamheidsparagraaf. Hier heeft het algemeen bestuur in de afgelopen jaren om gevraagd en dit is een mooie eerste stap om als organisatie naar ieder element in de paragraaf te kijken.

De heer De Vos merkt op dat er voor een bouwteam als aanbestedingsvorm is gekozen en stelt voor om tijdens een informele bestuursbijeenkomst bijgepraat te worden over de vormen van aanbesteden, hoe deze bekeken moeten worden en wat de voor- en nadelen zijn.

De heer De Vos merkt naar aanleiding van de planning op dat alle zaken qua ecologie in februari 2023 dan wel tot en met week 10-2023 moesten worden uitgevoerd. Het besluit valt pas volgende week. Zijn de werkzaamheden al gestart? Er is immers wel een aantal zaken die voor het broedseizoen moeten plaatsvinden.

De heer Douwstra antwoordt dat er vooruitlopend op de besluitvorming al een aantal maatregelen genomen zijn. Deze zijn bekostigd uit het onderhoudsbudget VVW. Als het project doorgang vindt dan zullen deze kosten ten laste van dit project worden gebracht.

Mevrouw Leenders merkt op dat de Reactienota twee keer in iBabs staat waarbij bij één "pdf deletet" staat. Andere aanwezigheden herkennen deze weergave niet.

De heer Fonhof vraagt wie opdraait voor de kosten van mogelijke schade door het vele en grote transport (zie pagina 5 van het bestuursvoorstel; Risico's en kansen; 2e bullet risico's die van toepassing zijn op de uitvoering van het werk).

De heer Douwstra antwoordt dat het waterschap veroorzaker is en zorg draagt voor herstel van mogelijke schade binnen de risicoreservering.

De heer Fonhof vraagt hoe groot de kans is dat er vertraging kan optreden door onverwachte vondsten van archeologie en flora en fauna (zie pagina 5 van het bestuursvoorstel; Risico's en kansen; laatste bullet risico's die van toepassing zijn op de uitvoering van het werk). Zijn er bij eerdere uitgevoerde projecten in dit gebied vondsten gedaan?

De heer Douwstra geeft aan dat er een kans is. Het betreft immers een oud gebied met veel cultuurhistorische waarde. Mocht er een onverwachte vondst worden gedaan en er vertraging optreedt in een (beperkt) stuk van het gebied dan zal er doorgedaan worden met werkzaamheden in een ander deel van het project. *De heer Van der Laan* vult aan dat bij de inrichting van het gebied onderzoek is gedaan. Verder vindt er tijdens dit project in geringe mate graafwerkzaamheden plaats. Het gaat in dit project met name om kadeverhoging.

De heer Fonhof vraagt nadere informatie over de huidige stand van zaken in het grondverwervingstraject en de werkwijze (zie pagina 8 van het bestuursvoorstel; Externe betrokkenen/extern overleg).

De heer Douwstra licht toe dat Prolander geen grondeigenaar is. Prolander probeert in het kader van een gebiedsinrichtingsproject grond te verwerven voor de provincies Groningen en Drenthe.

Gezamenlijke commissie Financiën en Algemene Zaken en Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

Afgesproken is dat het waterschap voor dit Kadeversterkingsproject het eigendom probeert te verwerven. Twee grondeigenaren hebben een toezegging gedaan en de derde grondeigenaar is in beraad.

De heer Fonhof vraagt of er een risico is dat het geraamde bedrag van € 3,6 miljoen hoger wordt (zie pagina 9 van het bestuursvoorstel; Financiën).

De heer Bartelds antwoordt dat er vanuit gegaan wordt dat dit project voor € 3,6 miljoen gerealiseerd kan worden en dat het risico dat het bedrag hoger wordt klein is. Hiervoor is 10% voor onvoorzien opgenomen.

De heer Fonhof merkt naar aanleiding van de toelichting op de vraag van *de heer De Vos* over de planning van de uit te voeren werkzaamheden (6de alinea op pagina 3 van dit verslag) op dat de bomen inmiddels gekapt zijn. Wat als het project niet doorgaat. Hoe komen de bomen dan terug?

De heer Van der Laan geeft aan dat er sowieso groot onderhoud in het gebied uitgevoerd moest worden. In het kader van dit project is er wat grootschaliger onderhoud uitgevoerd en is de benodigde bomenkap voor dit project in dit onderhoud meegenomen.

Waterveiligheid staat altijd primair bovenaan de takenlijst van het waterschap. De kans dat dit project niet doorgaat is dan ook zeer klein.

De heer Van Calker vraagt of de rioolpersleiding met asbest van Noorderzijlvest nog enige risico, dat op dit moment nog niet kan worden voorzien, met zich mee kan brengen.

De heer Douwstra antwoordt dat de kade een aantal meters verlegd wordt. Uit onderzoek is gebleken dat deze optie geen problemen oplevert.

De heer Van Calker geeft aan dat het gebied een “groen gebied voor bevers” is en vraagt hoe hier mee omgegaan wordt.

De heer Douwstra antwoordt dat er een afweging is gemaakt tussen de optie waarbij beverwerende maatregelen worden genomen en de optie waarbij geen preventieve maatregelen worden genomen. Geconcludeerd is dat de kosten voor het nemen van beverwerende maatregelen hoog zijn in relatie tot de huidige aanwezigheid van bevers. Daarom is nu gekozen voor het structureel controleren van het gebied op beverschade. In het ontwerp is rekening gehouden met eventuele toekomstige te nemen maatregelen.

De heer Van Calker vraagt zich, gelet op de hoeveelheid maatregelen die daar getroffen worden, af of er wel zo soepel met de bevers moet worden omgegaan.

Mevrouw Leenders merkt op dat rekening gehouden dient te worden met het vastgestelde beleid van de provincies en dat in het ontwerp is opgenomen dat eventueel te nemen maatregelen mogelijk is.

De heer Blaauw vraagt naar aanleiding van de zienswijzen wat gedaan wordt wanneer geen overeenstemming wordt bereikt met de derde grondeigenaar.

De heer Douwstra antwoordt dat er vanuit gegaan wordt dat er een oplossing komt voor de grondaankoop. Mocht dit niet het geval zijn dan valt het waterschap terug op de Waterwet en wordt er een gedoogbeschikking aangevraagd.

De heer Blaauw merkt op dat al heel lang bekend is dat grondverwerving nodig is. Waarom heeft het dan zo lang geduurd?

Gezamenlijke commissie Financiën en Algemene Zaken en Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

De heer Van der Laan geeft aan dat, gelet op de hele procedure, vroegtijdig begonnen is. Echter, in dit gebied lopen veel belangen door elkaar. Daarnaast heeft ook de gebiedsinrichting invloed op dit kadeproject. Het waterschap wist dat het de grondeigenaren tegen zou komen en de procedure is aan het begin van het proces goed uitgelegd en beschreven, zie hiervoor de Reactienota.

De heer Blaauw vraagt hoe groot de kans is dat er op minnelijke wijze uitgekomen gaat worden met de derde grondeigenaar.

De heer Van der Laan licht toe dat het waterschap er alles aan doet om er op minnelijke wijze uit te komen. Het beeld is dat de werkzaamheden hierdoor niet stil komen te liggen.

Mevrouw Kuiper geeft aan, in plaats van te vinden dat het voorstel zo laat ontvangen is, het van de andere kant bekijken. Ze vindt het mooi dat besluitvorming over het project waar dit bestuur al zo lang bij betrokken is nu nog plaatsvindt. Het meest spannende op dit moment is of we er uitkomen met de laatste grondeigenaar.

Mevrouw Kuiper geeft aan dat het mooi is dat bepaalde zaken voortvarend worden aangepakt zoals bijvoorbeeld de bomenkap en vraagt hoe omgegaan wordt met herplant.

De heer Douwstra antwoordt dat de herplant in principe gedaan wordt volgens de inrichtingsplannen van Prolander. Mocht dit te lang duren of niet tot een oplossing leiden dan zorgt het waterschap zelf dat er in het projectgebied bomen herplant worden. Dit gaat dan in overleg met de landschapsbeheerders.

De heer Tjarks merkt op dat de kadeverhoging een waterveiligheidsopgave is en geeft aan het bewonderingswaardig te vinden dat er zoveel beleidsterreinen onderzocht dienden te worden om tot een afgewogen voorstel te komen. *De heer Tjarks* spreekt zijn waardering uit over de wijze waarop dit is opgepakt en aan het algemeen bestuur wordt voorgelegd.

De heer Tjarks geeft aan ervanuit te gaan dat er naar aanleiding van het inrichtingsplan nog peilbesluiten in het verschiet liggen. Is dit juist? En heeft dit invloed op de houdbaarheid van deze investering.

De heer Douwstra antwoordt dat er gekeken is naar wat er in de toekomst gaat gebeuren. Zodra het inrichtingsplan gereed is gaan de peilen veranderen. Hier is rekening mee gehouden en overlegd met Prolander.

De heer Tjarks merkt op dat er dus op die 30-jarige houdbaarheid is geacteerd.

De heer Douwstra geeft aan dat als het waterpeil stijgt ervanuit gegaan wordt dat dit in stand gehouden kan worden. Als het waterpeil niet stijgt kan dit ook. In beide gevallen wordt uitgegaan van 30 jaar. *De heer Van der Laan* vult aan dat beide scenario's meegenomen zijn.

De heer Tjarks vraagt of het dagelijks bestuur overwogen heeft om de overgebleven € 90.000,- uit het voorbereidingskrediet terug te laten vloeien naar de algemene reserves.

De heer Bartelds licht toe dat er voor gekozen is om het bedrag in mindering te brengen op het krediet dat nu wordt gevraagd voor de uitvoering van het project. De totale last voor het waterschap blijft gelijk. Mocht het aan de eindstreep meevallen dan komt dit terug in de rapportage als voordelig resultaat. Er zijn afspraken gemaakt hoe voordelige resultaten uiteindelijk terugkomen bij de belastingbetaler.

Gezamenlijke commissie Financiën en Algemene Zaken en Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

De heer De Graaf heeft geen vragen met betrekking tot de financiën van dit voorstel en merkt op blij te zijn dat uitgekomen is met het uitvoeringskrediet.

Mevrouw Leenders geeft aan dat er ruimte is voor een tweede vragenronde en vraagt wie hier gebruik van wil maken.

De heer In 't Hout geeft aan zich af te vragen hoeveel het waterschap meer gaat betalen voor de grond dan wat Prolander normaalgesproken zou betalen.

De heer Van der Laan antwoordt dat er veel overleg is gevoerd met de bezwaar makende grondeigenaren. Een van de punten uit deze overleggen is de grondprijs. De grondprijs die het waterschap nu biedt heeft impact op het vervolg van het gebiedsinrichtingsproces. De adviseur vastgoed van het waterschap heeft meegedacht in zowel het project als in de overleggen met de grondeigenaren. Naast de vergoeding voor de grondprijs zijn er gebruikersvergoedingen en wordt er gesproken over hoe meegelift kan worden met de nieuwe GLB-regeling. Er is gebruik gemaakt van de mogelijkheden binnen het financiële kader van het waterschap en er is geprobeerd om de impact voor het toekomstige proces van de gebiedsinrichting niet te beïnvloeden.

Bevindingen

De commissie is positief gestemd over dit bestuursvoorstel en geconcludeerd is dat er een aantal aandachtspunten zijn. De commissie neemt verder kennis van het voorstel om:

- het "Projectplan Kadeversterking Lappenvoort-Oosterland" vast te stellen;
- de reactienota "Projectplan Kadeversterking Lappenvoort-Oosterland" vast te stellen;
- een uitvoeringskrediet van € 3.510.000,- voor de kadeversterking Lappenvoort-Oosterland beschikbaar te stellen;
- het restant voorbereidingskrediet kadeversterking Lappenvoort-Oosterland van € 90.000,- toe te voegen aan dit uitvoeringskrediet.

4. Rondvraag

De heer De Vos merkt op dat, vanwege alle nieuwe regelgeving, op dit moment veel sloten op landerijen worden gedempt. Dit heeft wellicht consequenties voor onder meer de watersituatie en de biodiversiteit. Hoe staat het waterschap hierin (invloed van hoe lang water op het land blijft staan, de wateraan- en afvoermogelijkheden)?

De heer Van der Laan licht toe dat het waterschap hoort dat er veel gedempt wordt. De schouw loopt nu in de laatste fase van deze winter. Op het moment dat het waterschap demping van schouwsloten constateert wordt handhavend opgetreden. Wat betreft overige sloten wordt door de organisatie gekeken naar de hydrologische invloeden van de demping. Op het moment dat het nadelig is voor het watersysteem zal in overleg met de juridische medewerkers gekeken worden welke mogelijkheden er voor het waterschap zijn.

Gezamenlijke commissie Financiën en Algemene Zaken en Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

Mevrouw Leenders merkt op dat gezegd wordt dat het dempen gebeurt en vraagt of het waterschap hier iets over weet.

De heer Van der Laan antwoordt dat het waterschap een relatief grote eigen dienst - en daardoor eigen ogen en oren in het gebied - heeft. Zodra een medewerker een dergelijke situatie constateert wordt handhaving ingezet.

5. Sluiting

Mevrouw Leenders sluit de vergadering en dankt eenieder voor zijn/haar inbreng.

Vastgesteld op 27 maart 2023*

Jan van der Laan,
secretaris

Joke Leenders,
voorzitter

* Voorzitter en secretaris geven met de ondertekening aan dat het verslag een juiste weergave bevat van hetgeen in de vergadering is gedeeld.